

Ивайло се е подвизавалъ и въ южна България, тъй като горната година той разбива друга византийска войска нѣйдѣ при Срѣдня Гора. И тукъ историята и прѣданията мѣлчатъ за Сливенъ. Туренъ между три огъня: болери, начело коронясания за български царь Тертеръ I, византийци и татари, Ивайло за края си ни отнася далечъ отъ Балкана¹⁾.

Царуването на Тертеровия синъ за насъ е важно още и за това, че отъ това врѣме насамъ Сливенъ отново изпѣва съ истинското си име, а при това за прѣвъ пѣтъ като такова въ византийските хроники. Братьятъ на Тертера I, — чично на Святослава, е владѣлъ българските земи на западъ отъ Сливенъ, подбалканската област по горното течение на Тунджа, нарѣчена Крѣнска хѣра. Коронясването на Тертеръ I въ края на 1280 г. ще е станало съ направената отъ него отстѣжка, за дї избѣгне междуособицитетъ, като дава на избѣгалия призраченъ Асѣнъ III, българските владѣния на югъ отъ Балкана, или тия между Сливенъ и Коприсъ. Тоя въпростъ не е и заекнатъ у насъ. Нишки отъ истина въ тая посока ще се намѣрятъ въ наивно изложенія пасажъ на испанската (каталанска) хроника на споменатия Рамонъ Мунтанеръ.

Πλευρὰ πόλις. Въ 972 г. Цимисхий се подвизавалъ между Πλάσκονιζου καὶ Λίβεταν (Леонъ Диакона, VIII 8). Диавена у Пахимса е като проходъ и възможно да е нѣйдѣ между Сливенския Балканъ и Чалъкавашкия проходъ, защото разбититѣ тамъ византийци били на пѣтъ за Търново, освѣнъ ако се допусне, че тѣ сѫ минали Балкана край морето, отъ кѫде то и да нагазятъ на Девня за къмъ Търново, което е по-вѣроятно. Шритеъ смѣсиль Диавене сътъ Diabasis и го туря на границата между България и Тракия, съ която той очевидно визира Източния Балканъ (locus in finibus Thraciae et Bulgariae atransitu dictus. II. 585.). Πλάβασις въ Кедрина (II. 87) е за бунта на славянина Тома и за Мартагона и ще е между Одринъ и Ц-дъ) Ср. iq. II. 285.

¹⁾ По Пахимера, Ивайло се хранилъ по-рано съ хлѣбъ и зеленчукъ. Българскиятъ му прѣкоръ у него е изкѣлченъ: Κοράβιονιζας (Λαχανας) вмѣсто Бърдоква. Слѣди или спомени за него ще се намѣрятъ още и въ почти съврѣменната испанска хроника на Мунтанеръ (cap. CCXL, p. 429), дѣто подъ Langlo, вѣроятно се разбира Ивайло Лахна: Langlo senyor de la Blaquie. Тукъ Blaquie се отнася за Сѣв. България, а не за цѣла България. Тя се прѣставя за най-силна, вѣроятно „най-непристижна или естествено укрепена страна въ свѣта“: La Blaquie qui es la plus fort ferra del mond. България въ Мунтанеръ се нарича още и Lantzaura.